

SJØRRINGVOLD EFTERSKOLE

Indholdsplan

2020-21

**SJØRRINGVOLD
EFTERSKOLE**

Indhold

Indhold	2
Værdigrundlag og formål	4
Hovedsigte for virksomhed	4
Specialundervisning	5
Elever	5
Kontaktlærere	6
Vejledning	6
Trivsel	7
Skoleåret	8
Introugen:	8
Temauger:	8
Terminsprøver:	9
Teateruge	9
OSO:	9
Brobygning	9
Skitur	9
Sprogrejser:	9
Skriftlige og mundtlige prøveuger:	10
Slutugen:	10
Dagligdag	10
Undervisning	11
Dansk	12
Historie	17
Matematik som dannelsesfag for ordblinde	17
Engelsk	20
Tysk	23
Fysik/kemi	25
Biologi	26
De fællesfaglige forløb	27
Geografi	28
Samfundsfag	28
Idræt	29
Håndværk & Design	31

LST (skrive- og læseteknologi) på Sjørringvold.....	32
WISEflow	33
Valgfag:	34
Fodbold	34
Klatring.....	34
Svømning.....	35
Jagttegn:.....	36
Kreativ	36
Træning	37
Sløjd:	37
Keramik - RAKU	38
Foto:	38
Skate.....	38
Trail løb	38
Undervisningsmiljøvurdering	40

Værdigrundlag og formål

Sjørringvold Efterskole er for normalt begavede unge med læse- og stavevanskeligheder, herunder ordblinde. Vi tror på, at vores elever læsefagligt styrkes ved at være sammen med andre unge med samme problemstillinger i et intenst undervisningsmiljø. Vi mener endvidere, at vores elever i forpligtende samvær i ansvarlighed og gensidig respekt vil højne deres selvværd og livsglæde og omsorg for andre.

Det er skolens mål, at lære eleverne, at overvinde deres læsehandicap efter den enkeltes forudsætninger, og eleverne skal have en forståelse af sig selv som frie mennesker i et forpligtende fællesskab. Det er vigtigt i undervisningen at rumme eleverne der hvor de er, for at give dem de succesoplevelser der skal give dem lyst og mod på læring. Mange kommer fra skoleforløb med mange nederlag, og har derfor brug for motivation og tryghed for at indgå i faglige forløb. Undervisningen og samværet søger at lægge vægt på oplevelse og indlevelse med udgangspunkt i almindende og folkelig oplysning, dansk kultur, natur, historie, sang og fortælling, demokrati og forpligtende fællesskab.

Undervisningen på Sjørringvold Efterskole foregår klasseopdelt i dansk for 8., 9. og 10. årgang. I klassefordelingen tages hensyn til årgang og faglige mål. Fordelingen på hold gøres ligeledes ud fra læse- og stavetests samt vejledningssamtaler med den enkelte elev om faglige mål. Vejledningen om den enkelte elevs ønsker og muligheder efter skolen er en meget vigtig del af sammensætningen og fordelingen af elever på undervisningsforløb på skolen. Især er kravene på en videregående uddannelse vigtige at forholde sig til for elever, der ikke nødvendigvis gavner af at have for høje faglige mål, men derimod gennem året at motivere sig selv og opbygge troen på, at et videre uddannelsesforløb er realistisk og muligt.

På Sjørringvold Efterskole er IT-hjælpeværktøjer en grundlæggende del af alle fag. Vi tror på, at en grundig indføring i IT hjælper de bogligt svage elever til bedre at kunne klare fremtidens udfordringer. Yderligere hjælper IT med i hverdagen til at strukturere informationer og gøremål for den enkelte elev. Vi anvender computere og iPads til alle elever med integrerede hjælpeprogrammer og oplæsningsfunktion i alle fag. Vores digitale støtte foregår primært på Apple-produkter, men der tages hensyn til hvad eleven kommer med og har erfaringer med fra tidligere.

Hovedsigte for virksomhed

Institutionens hovedsigte er at drive en efterskole inden for rammerne af de gældende regler om frie kostskoler (jf. § 1, stk. 3 og § 3 er medtaget her) Det er vores holdning, at undervisningen og samværet på skolen således vil udvikle eleverne socialt og menneskeligt og give dem flere muligheder for at engagere sig aktivt i det demokratiske samfund i dagens Danmark. På Sjørringvold Efterskole efterleves således kravene om livsoplysning, folkelig oplysning og

demokratisk dannelse gennem samtaler, gøremål, fælles samlinger og specifikke undervisningsforløb. Sjørringvold Efterskole afholder afgangsprøver (§ 5, 1195 af 30 november 2006 om folkeskolen, bekendtgørelsen om projektopgave nr. 558 af 7. juni 2006, obligatorisk selvvalgt opgave i 10.klasse nr. 497 af 31 maj 2000).

Specialundervisning

Sjørringvold Efterskole er for normalt begavede elever med læse- eller stavevanskeligheder. Derfor tilbydes alle elever på skolen et særligt forløb, med IT-støtte i alle fag og specialtilbud i dansk.

Hver elev medbringer en computer eller iPad der integreres i skolens it-pakke med støtteprogrammer til tekstfremstilling, OCR-scan samt oplæsningsfunktioner med talesyntese. Det giver den enkelte elev mulighed for under vejledning fra underviseren, at sammensætte sin egen specielle programpakke for egne specifikke støttekrav (jf. afsnit nedenfor om it-støtte).

Undervisningens overordnede mål svarer til slutmålene i fælles mål for folkeskolen. Det er et af Sjørringvold Efterskoles mål, at så mange elever så muligt gennemfører folkeskolens afgangseksamen, da vi mener at den enkelte elev kan vokse med egne forventninger i løbet af et skoleår og nå målene og niveauet for alderssvarende viden og formåen. Samtidig er det skolens mål at alle elever gøres klar til ungdomsuddannelse.

Hvis skolen, eleven og forældrene vurderer at eleven skal fritages for eksamen vil dette foregå efter gældende regler for dispensation.

Elever

Skolen henvender sig til normalt begavede unge med læse- og stavevanskeligheder i alderen 14 – 18 år. Det er afgørende for skolens målsætninger, at der er et trygt skolemiljø. Skolen har plads til 69 elever og der tilbydes primært 2-3-mands værelser på 5 elevgange. Samværet på skolen prioriteres højt, og derfor vil der om aftenen altid være mulighed for at deltage i både lektiecafe, samvær med lærere og andre elever om en aktivitet. Her er det de to vagtlærere der er ansvarlige for at tilrettelægge aftenens aktiviteter.

Som elev får man tildelt en kontaktlærer. Det er klasselæreren, der vil fungere som den primære kontakt mellem skole og hjem.

Ønsker man optagelse på skolen skal det ske gennem en introduktion til skolen og samtale mellem forældre, elev og skolen. Her vurderes den enkelte elev og motiverne samt paratheden for at starte et efterskoleforløb. Alle elever der optages på Sjørringvold Efterskole skal kunne fremsende en

ordblindetest. Vi optager både elever der i ordblindetesten er testet røde og gule. Det er dog afgørende, at de gule elever ikke har adgang til de samme kompensationsværktøjer til eksamen som de der er testet røde, altså ordblinde. Vi mener dog, at mange elever der testes gule også har behov for et støttende forløb for at færdiggøre grundskolen med en eksamen.

Kontaktlærere

Det er dansklæreren der varetager kontakt mellem skole og hjem. Som elev på en efterskole vil der være mange spørgsmål og ofte en tilvænningsproces til alt det nye, men også en opdragelse som medspiller i et fællesskab eller faglige mål. Derfor er der i alle klasser to lærere der udfylder rollen som kontaktlærere til eleven.

Vejledning

I starten af skoleåret er alle elever til en vejledningssamtale med en af skolens 2 vejledere. Der snakkes om de faglige mål for skoleåret, eksamen, og om praktik og brobygningsønsker. Sidst på efteråret har vi vores erhvervs- og uddannelses uge, 8. klasserne deltager i en temauge, hvor de får indblik i forskellige uddannelser og erhverv med afsluttende miniOSO. 9. Klasserne besøger EUC Nordvest for at afklare eventuelle ungdomsuddannelser. 10. klasserne er fordelt i brobygning på forskellige ungdomsuddannelser i uge 46. Ugen skal være en hjælp til de unge, når vi efter jul skal i gang med at lave uddannelsesplaner for alle elever i 9. + 10. klasse.

Uddannelsesplanen er en foreløbig plan for fremtiden. Eleven skal beskrive sig selv, overveje hvilken ungdomsuddannelse de gerne vil i gang med, og om det er et realistiske mål i forhold til de kvalifikationer de har. Uddannelsesplanen gennemgås sammen med vejleder/lærer. Forældrene skal godkende og underskrive planen, hvorefter vi som skole sender den videre via optagelse.dk, senest den 01. marts. Det er os som skole, som skal tilmelde eleven til en ungdomsuddannelse, skal eleven videre på en anden efterskole, er det dog vigtigt at man som forældre selv har tilmeldt eleven inden. Hvis en elev har brug for ekstra støtte til det faglige, it-rygsæk, mentor ordning, m.v. vil vi skrive det i elevens uddannelsesplan. Hvis en elev har behov for en særlig tilrettelagt uddannelse, vil vi kontakte det UU-center, som hører til elevens hjemkommune, de vil hjælpe med at lave det rette tilbud til eleven.

Som vejledere på en specialefterskole er vi nødt til at vurdere individuelt. Vi betragter vejledning som meget vigtig og bestræber os på at give hver enkelt elev en god og oplysende vejledning. Vi vil

gerne give dem et realistisk billede af de krav, der stilles for at gennemføre en uddannelse, hvilket gerne skal være et mål for alle vore elever på et tidspunkt.

Trivsel

Nogen elever har brug for ekstra støtte enten fagligt eller socialt. Da vi på Sjørringvold Efterskole ønsker at kunne imødekomme en lille gruppe af elever med særlige behov for ekstra støtte, og dermed bedre kunne lade dem indgå i vores målgruppe af normalt begavede elever med læsestavevanskeligheder, tilbyder vi faglige eller sociale støttetimer.

For at kunne varetage disse timer, har vi på Sjørringvold Efterskole lavet et støtteam, der samarbejder om at få disse timer afviklet på bedst mulig måde. Teamet har erfaring og uddannelse indenfor undervisning, socialpædagogik og omsorg, og gennem guidede samtaler og støttetimer i både faglig undervisning og sociale samtaler, er vi med til at gøre en stor forskel i hverdagen for disse elever. Generelt har Sjørringvold Efterskoles personale stor fokus på, at der er plads til den enkelte elev og dermed også rig mulighed for med hjælp at udvikle eventuelle svage faglige eller sociale sider.

Sjørringvold Efterskole er en mindre skole og derfor er der plads til en mindre gruppe af elever med særlige behov. For at kunne give alle elever de bedste betingelser for udvikling, er det vigtigt, at denne særlige gruppe ikke overstiger et hvis antal af den samlede elevflokk. Elever med særlige behov som vi kan tilbyde plads her er eksempelvis:

- Velmedicinerede elever med ADHD, autisme eller lignende diagnoser.
- Elever med problemer pga. familiemæssige, emotionelle eller sociale udfordringer.

Hvis det er muligt, ser vi gerne, at støttetimerne er søgt hjem fra starten af skoleåret, så hjælpen er der på fra begyndelsen. Men vi ved dog også af erfaring, at der i løbet af skoleåret kan opstå et behov, som ikke kan dækkes af normal undervisning og samvær, og derfor kan det være nødvendigt med ekstra støtte, hvis året her skal gennemføres.

Eleven skal ligge indenfor vores målgruppe af normalt begavede elever med læsestavevanskeligheder, men kan altså derudover have et støttebehov i form af støttetimer fagligt eller socialt.

Vi forventer, at alle elever kan indgå i efterskolelivet, med både de faglige, praktiske eller sociale udfordringer dette nu indebærer. Eleven skal altså have et funktionsniveau der gør, at de kan indgå i hverdagen på vores efterskole.

Alle kommende elever er ved optagelse på Sjørringvold Efterskole, til en uddybende samtale med forstanderen og/eller en læreransat, og her samtales med eleven, forældre, plejefamilie eller kontaktperson. Allerede her kan eventuelle behov for støttetimer vurderes.

Skoleåret

Skoleåret på Sjørringvold Efterskole starter den 7. august og slutter d. 24. juni med 35 lektioner pr. uge i 42 uger. Skoleåret har 29 normaluger og 13 specialuger. De 13 specialuger inkluderer introugen, temaugue med tur, terminsprøver, teateruge, OSO, rejser, skriftlige prøveuger samt de mundtlige prøveuger. Alle specialuger indeholder undervisning.

Introugen:

Fra mandag til fredag i uge 33 tilrettelægges et særligt forløb for eleverne. Her fokuseres på at eleverne skal få en god opstart på efterskolen. En god opstart betyder meget for fastholdelsen af den enkelte i skoleforløbet. Det gøres gennem samarbejdsøvelser, lege og aktiviteter der fremmer fællesskab. Undervisningen knyttes til danskklasserne og gennem ugen stilladseres eleverne til deres nye fællesskab. Introugen foregår i tæt sammenspil med forældre og lærerteam. Introugen indeholder en intro tur opdelt mellem drenge og piger. Det giver muligheden for at socialisere og danne teams indenfor eget køn, hvilket giver eleverne bedre muligheder for konfliktløsning gennem året.

Temaugue:

I september har Sjørringvold Efterskole faguge. Her arbejdes der, med udgangspunkt i pensum, med et fagligt fokus. Det kan være med vægt på det naturvidenskabelige, historie, dansk, sprogfagene eller matematik. Det faglige fokus varierer fra år til år, og i 2019 er omdrejningspunktet Skagen og det moderne gennembrud. Det faglige fokus løftes gennem morgensamlinger, introforløb til emnerne samt en fagtur til Skagen med besøg på relevante sights. Fagturen til Skagen har primært det dansk, historiske og naturfaglige sigte.

Terminsprøver:

I uge 44 afholdes der terminsprøver. Det forbereder eleverne til de endelige afgangsprøver. I ugens løb prøves i alle de skriftlige eksamensfag: dansk, matematik, engelsk, geografi, biologi og fysik.

Teateruge

I uge 51 afholdes der teateruge. Alle elever er involverede i processen med at sætte et skuespil op. Teaterforestillingen er en mulighed for at arbejde procesorienteret med hele skolen. Her styrkes fællesskabet og elevernes oplevelse af, at der gennem fælles indsats kan skabes et færdigt produkt.

OSO:

I uge 47 skal 10. Klasse udarbejde deres OSO - opgave. Det foregår under vejledning fra et team af lærere på skolen, der også afholder fremlæggelse med eleverne. OSO-ugen er en mulighed for 10. Klasse at arbejde med deres fremtidige uddannelsesmuligheder gennem lærerstøttet projektarbejde. Fokus i OSO-ugen er på at afklare et fremtidigt uddannelsesforløb.

Brobygning

I uge 46 skal eleverne i brobygning samt på virksomhedsbesøg. I 8. og 9. klasse deltager vi i en uddannelses- og erhvervsuge med besøg på ungdomsuddannelser samt virksomheder i Thy. I 10. klasse foregår brobygningsugen på en uddannelsesinstitution i Thy.

Skitur

I uge 4 tager efterskolen afsted på skitur. Det er en uge med fuld gas og sammenhold. På skituren lærer eleverne at tage ansvar og beskæftige sig med noget med hurtig progression. Det giver mange sejre, tillid til sig selv og andre og derved en motivationsfaktor der kan bringes ind i andre gøremål. Eleverne bor i egne lejligheder med en kontaktlærer. Her skal de selv lave mad og holde rent.

Sprogrejser:

I 8. 9. og 10. Klasse tilbyder vi hvert år sprogrejser, hvor eleverne har mulighed for at komme med til udlandet og fokusere på fremmedsprog. Vi rejser til Berlin, London og USA. Vi oplever hvert år, en stor sproglig udvikling i at afprøve sproget i praksis. Det giver noget selvtillid at tale med amerikanere og mærke de forstår hvad man siger. Sprogrejserne giver muligheden for at anvende sprogundervisningen i praksis og samtidig højne sprogforståelse og kulturforståelse for den enkelte.

Skriftlige og mundtlige prøveuger:

Som udgangspunkt skal alle elever på Sjørringvold Efterskole tage deres afgangseksamen bed årets slutning. Kun i helt særlige tilfælde kompenseres der efter gældende regler.

Undervisningen i de uger foregår ligeledes efter gældende regler om undervisningstid. Hos os har eleverne ikke læseferie, men har læsecafé op til eksamen i samvær med en lærer. 8. Klasse har fuld skema i eksamensperioden.

Slutugen:

I slutugen fokuseres der på at afslutte skoleåret bedst for alle. Her er samværet i top, og forventningen til ugen er, at alle elever får oplevelsen af blå bog, samvær, skrive hilsner til hinanden og tage af sted på slutter. Undervisningen foregår på klasserne, med fokus på de overståede prøver og mundtlig evaluering af skoleåret.

Dagligdag

På en efterskole er det afgørende at den enkelte elev lærer at begå sig i et fællesskab og tage et personligt ansvar for den fælles opgave. Dette sker ved en kontinuerlig opretholdelse af rutiner og derved indarbejdelse og forståelse hos den enkelte elev for daglige gøremål.

- **Morgentur**
Hver morgen går eleverne en tur på ca. 1/2 times varighed inden morgenmaden.
- **Morgensamling**
Her morgen samles eleverne kl. 08.00 til en fælles samling med sang og fortælling. Her vil der hver dag blive gennemgået emner og diskussioner indenfor de grundlæggende mål (Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse). Inden undervisningen starter kl. 09.00 er det afgørende at eleverne får rørt sig lidt. Derfor har eleverne mulighed for at træne med løb, gåtur eller motion hver dag for at give en god start på dagen. Det er vigtigt, at opdrage eleverne til en sund og aktiv hverdag.
- **Måltider**
Det er obligatorisk for alle elever at spise tre måltider om dagen. Alle skal møde til måltiderne og spise morgenmad, frokost og aftensmad. Det er vigtigt for deres indlæring og koncentration.

- **Praktisk arbejde**

Det er obligatorisk for alle elever på Sjørringvold Efterskole at deltage i skolens praktiske arbejde. Det er vigtigt for eleven at uddanne sig og opleve succes gennem det praktiske arbejde. Her vil eleven opleve at der må ydes for at opnå fælles mål. Eleverne vil gennem deres skoleår prøve at være i køkkenet, i rengøringen og i pedel. Den fælles opgave og ansvaret for eget værelse videreføres også gennem den ugentlige rengøring af værelser samt fællesarealer. Yderligere kræves det af alle eleverne, at de om morgenen har et ryddeligt værelse hvor der er luftet ud og ryddet op. Denne opdragelse af eleverne mod en større ansvarlighed overfor den fælles opgave præger efterskolens pædagogiske arbejde.

- **Lektietime**

Hver aften efter aftensmaden er der afsat en time i programmet til lektier. Her skal man opholde sig på sit værelse og være stille. Der er mulighed for at komme i lektiecafé, hvor man kan få hjælp til lektier eller lave ekstraopgaver. I løbet af læsepausen kommer en lærer rundt på alle værelserne så der også er mulighed for støtte på værelset.

- **Fritid**

Efter undervisningen har eleverne fri og mulighed for at slappe af eller lave aktiviteter sammen. Her kan eleverne benytte sig af skolens værksteder, udearealer eller hygge sig i skolens dagligstue eller på værelserne. Yderligere må eleverne tage til Thisted om eftermiddagen. Der er altid en vagtlærer om eftermiddagen. Om aftenen vil der altid blive igangsat aktiviteter for eleverne.

- **Weekender**

Almindelige weekender skal være hyggelige og hjemlige. Nogen weekender vil der være særlige arrangementer som overlevelsesture eller julemarkeder. Ellers er aktiviteterne noget der aftales mellem vagtlærer og elever. Her fordeles også hvem der skal lave mad i løbet af weekenden.

Flere af årets weekender er bliveweekender. Her skal alle elever blive på skolen. Blive weekender er i forbindelse med forældredag, åbent hus og skitur.

Undervisning

Sjørringvold Efterskole tilbyder muligheden for at tage hele folkeskolens afgangseksamen i 9. klasse (dansk, matematik, engelsk, samfundsfag, fysik/kemi, geografi, tysk, idræt og biologi) eller 10. klasse (dansk, matematik og engelsk). Der undervises ud fra ministeriets vejledning i normeret timetal og folkeskolens slutmål. Lektionerne er på 45 min. varighed.

Fra skoleårets start forventes afgangsprøve til alle elever, men der er mulighed for at arbejde mod prøve i enkeltfag efter gældende regler for dispensation. Som ordblindedefterskole er vi fritaget for historie og kristendom som prøvofag. Det betyder at du ikke skal op til eksamen i de gældende fag, men at du stadig undervises i historie gennem morgensamlinger og projekter.

I alle fag arbejder vi ud fra at være en ordblindedefterskole og tager derfor udgangspunkt i den enkelte elev. Vi arbejder med digitale hjælpemidler i alle fag, med mulighed for stavehjælp og oplæsningsfunktioner på alt fagmateriale. Det er med udgangspunkt i den enkeltes formåen og standpunkt at undervisningen i dansk, matematik og engelsk niveaudeles. Vi underviser elever der har målsætninger ud over det faglige. Derfor er en tæt lærerkontakt altafgørende for en positiv social udvikling for alle elever.

Dansk

Formålet med faget dansk er at give de ordblinde redskaber og værktøjer til at klare en dagligdag, der er stadig mere kompleks og vanskelig. Eleverne skal opleve en faglig og menneskelig udvikling, så de kan begå sig i det samfund, de skal ud i som voksne.

Metoderne er intens læsetræning, brug af iPads eller computere med talesyntese og andre relevante hjælpemidler, men også oplevelser med litteraturen i såvel almendannende øjemed, som på det personlige, følelsesmæssige plan.

8. klasse

I 8. klasse vægter vi en tryk, rolig og hyggelig atmosfære, som giver mulighed for meget hjælp til den enkelte elev. Vi vil styrke og udvikle de danskfaglige kompetencer ud fra det niveau eleven befinder sig på. Vi vil udvikle læsefærdigheder og læsevaner, øge ordforråd og lære at anvende forskellige læseteknikker.

Eleverne vil i løbet af skoleåret blive præsenteret for forskellige genrer. Roman, noveller, eventyr, lyrik, reklamer, avisartikler, kronikker og essays. I diskussioner og samtaler på klassen øves analyse og perspektivering, således at eleverne kan fortolke og få en kritisk tilgang til teksterne.

Film og filmanalyse. Desuden vil eleverne stifte bekendtskab med faglitteratur i forbindelse med besøg på lokale virksomheder. Eleverne skal i løbet af skoleåret aflevere skriftlige opgaver, med henblik på at skrive selvstændigt, varieret, med fantasi og så korrekt som muligt. Eleverne skal hver fjerde uge lede skolens kulturtime, og får derigennem mulighed for at lære mødeteknik, skrive dagsorden og på skift være ordstyrer.

I forbindelse med skolens skitur til Sverige, undervises eleverne i kendskab til svensk sprog og kultur.

Vi vægter at eleven forholder sig til det omgivende samfund gennem diskussioner om samfundsrelevante emner på klassen.

Brug af iPad med skriveprogrammet intowords er et vigtigt værktøj, hvis anvendelse har høj prioritet.

Slutmål:

Forbedre læse- og skrive kompetencerne med brug af iPad og dens muligheder.

Være i stand til at analysere og perspektivere forskellige teksttyper.

Forholde sig til sig selv og det omgivende samfund.

Være i stand til en længere mundtlig fremlæggelse.

Deltage i en diskussion, dvs lytte til andre og argumentere for egne holdninger.

Være i stand til at strukturere og fremstille en mindre skriftlig opgave, inden for en given tidsramme, samt at fremlægge opgaven.

Kunne arbejde selvstændigt og i et team.

Lede et møde.

Blive bevidst om stærke og svage sider.

Få mere selvtillid og tro på egne evner.

9. klasse

Målet for 9. klasse på Sjørringvol Efterskole er ofte at tage en 9. classes afgangsprøve. Det arbejdes der målrettet mod i dansk. Genrekendskab, pensumslæsning, opgaveskrivning, analyse og grammatik trænes, og eleverne skal arbejde med at tilegne sig nye arbejdsredskaber og metoder til at dette kan opnås.

Undervisningen skal her ud over lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

Det talte sprog

- tale forståeligt, klart og varieret i en form, der passer til situationen. Dette øves gennem fremlæggelser, drama og debat.

- opnå et mere nuanceret og sikkert ord- og begrebsforråd.
- udtrykke sig i en sammenhængende og disponeret form, hvilket øves gennem bevidstgørelse om vigtigheden af struktur under mundtlig fremlæggelse.
- beherske samspillet mellem stemme og kropssprog afpasset efter genre og situation, samt forstå og beherske sprogets samspil med andre udtryksmidler, hvilket trænes i forbindelse med drama.
- forbedre deres evne til at læse klart og flydende op og udtrykke en personlig forståelse af det læste.
- lytte aktivt i samtale og være åbne og analytiske, når de vurderer deres egen og andres mundtlige fremstilling.

lytte til norsk og svensk med forståelse, hvilket trænes gennem norske og svenske sange og film, samt en ekskursion til Sverige.

Det skrevne sprog -læse

- forbedre deres evne til at læse sikkert og hurtigt med forståelse og indlevelse. Dette trænes gennem læsning af forskellige tekstgenrer samt frilæsning, hvor eleven får tid og ro til at fordybe sig i emner og genrer som interesserer den enkelte.
- beherske forskellige læseteknikker og afpasse læsemåde efter formål, genre og medie, hvilken trænes gennem såvel skønlitterær som faglig læsning.
- fastholde det væsentlige af det læste i mundtlig og skriftlig form.
- forholde sig analytisk og reflekteret til tekster og andre udtryk fra forskelligartede medier. Dette øves ved arbejdet med analyse af film, billeder og reklamer.
- bruge læsning af digitale og trykte tekster samt grafiske udtryk som redskab til omverdensforståelse. Dette øves ved læsning af trykte og netbaserede avistekster.
- forstå og bruge forskellige kilder målrettet og kritisk.

læse norske og svenske tekster med forståelse, hvilket trænes gennem norske og svenske sange og film, samt en ekskursion til Sverige.

Det skrevne sprog – skrive

- styre skriveprocessen fra ide til færdig tekst, hvilket trænes gennem øvelser i brainstorming, tankekort og brugen af forskellige apps i relevante situationer.

- skrive forståeligt, klart og varieret i en form, der passer til genre og situation, samt udtrykke sig i en sammenhængende og disponeret form, hvilket trænes gennem viden om forskellige modeller og litterære spændingskurver.
- beherske et sikkert sprog med korrekt stavning og kunne læse korrektur på egne og andres tekster, hvilket trænes gennem brugen af forskellige apps i relevante situationer.
- præsentere en tekst i samspil med andre grafiske udtryksmidler. Dette øves bl.a. ved at eleverne under fremlæggelse bruger keynote-præsentationer.
- anvende iPad som redskab og bruge informationsteknologi hensigtsmæssigt som kommunikationsmiddel og i forskellige skriveforløb.
- bruge skriftsproget som støtte for tænkning og som et praktisk redskab i hverdagen.

Sprog, litteratur og kommunikation

erhverve viden om sprog og sprogbrug, om sprogets forskellige funktioner, variation, opbygning og grammatik. Dette trænes gennem forskellige grammatiske øvelser.

- udvikle og udvide ordforråd og begrebsverden, samt gøre rede for samspillet mellem sprog, indhold, genre og situation.
- karakterisere og anvende forskellige genrer og stilarter samt demonstrere et analytisk beredskab over for ældre og nyere dansk og udenlandsk litteratur og andre udtryksformer.

Dette trænes gennem et bredt genrekendskab, historisk og kulturel indsigt samt viden om forskellige metoder til analyse, hvilket også gør eleverne i stand til at gøre rede for og anvende forskellige genrer, fremstillingsformer, fortælle teknikker og virkemidler, samt gøre rede for og vurdere etiske, æstetiske og historiske aspekter i litterære tekster og andre udtryksformer.

forholde sig til litterær og kulturel tradition og udvikling, som den kommer til udtryk gennem litteraturhistorisk læsning og i dansk litteraturs kanon.

forholde sig analytisk, vurderende og produktivt til sagprosa og andre udtryksformer.

- udtrykke sig i billeder, lyd og tekst. Hvilket trænes gennem arbejdet med film og reklamer.
- anvende informationsteknologi til søgning og kommunikation, samt bruge en iPads muligheder bevidst og hensigtsmæssigt.

10. klasse

Her er stort fokus på elevernes faglige udfordringer og deres videre uddannelsesvej. Undervisningen foregår i stor udstrækning på iPad eller mac-computer, hvor især hjælpeprogrammer hjælper med at kompensere for elevernes faglige vanskeligheder.

I løbet af skoleåret deltager eleverne, igennem et samarbejde med EUC Nordvest, i et udvidet brobygningsforløb, hvor de af seks gange gennemfører er todages forløb på forskellige indgange. Igennem forløbene får eleverne et realistisk billede, af dagligdagen og hvad der kræves, på de forskellige indgange. Det realistiske billede eleverne får igennem den udvidede brobygning, skal ruste dem bedre til at træffe det rigtige valg, når de til marts skal skrives ind på deres videre uddannelse.

Undervisningen er baseret på undervisningsministeriets målsætning for ”Fælles Mål” i faget dansk for 9. og 10. klasse med slutmålene om mundtlighed, skriftlighed, læsning og sprog, litteratur og kommunikation. Målet er at eleverne skal skærpe deres danskfaglige bevidsthed og videreudvikle deres viden om genrekendskab og analyserende arbejde i faget.

Undervisningen har i sigte at gennem diskussioner i klasserummet, selvstændigt arbejde samt gruppearbejde fremme elevernes personlig stillingtagen og holdningsdannelse til emnerne.

Tekstarbejde

- Analyse og fortolkning af noveller, artikler, sange, film samt en udvalgt roman (hovedværk, 6 af Ronnie Andersen)
- Genrelæsning – (vi vil bl.a. arbejde med , romantikken.)
- Tematisk læsning – bl.a. ”Parforhold og identitet”, kønsroller.
- Oplæsning – i mindre grupper og på klassen.

Sprog og sprogbrug

- Med fokus på: tegnsætning i det hele taget, kommatering, stavning, ”den gode formulering”, ordklasser, typiske faldgruber mv.

Mundtlighed

- Præsentation af produkt (eks. OSO).
- Fremlæggelser af analyser og nyt stof.
- Diskussioner.

Skriftlighed

- Skriftlig fremstilling i forskellige genrer: Essay, novelle, artikel
- Modtagerrettet kommunikation; Brev, klage, ansøgning m.m.
- Stilistiske virkemidler

Historie

Historieundervisningen på Sjørringvold efterskole foregår i morgensamlinger og i særlige uger, hvor historiefaget knyttes til relevante tværfaglige emner. Her arbejder eleverne med historiefaget i praksis eller i tilknytning til emner i dansk, matematik, engelsk eller andre relevante fag. Historie handler her på skolen primært om at forstå vores fælles fortid, vores kulturelle, sociale eller religiøse ståsted og ikke mindst Danmark som historisk og forhistorisk kulturarv.

Matematik som dannelsesfag for ordblinde

I matematik undervises der med henblik på at føre eleverne op til FP9 og FP10.

Vi skal undervise jvf. Klare Mål og har udarbejdet følgende liste over emner, der skal gennemgås i matematikundervisningen. Emnerne dækker både FP9 og FP10 pensum.

de fire regnearter

regnehierarkiet

tal og algebra

kvadratrod, kubikrod og potensudtryk

geometri

omregning af flade-, længde- og rummål

trigonometri

procentregning

brøker

chance og sandsynlighed

ligninger og uligheder

2. gradsligninger

(matematik i praktisk anvendelse)

I løbet af året vil eleverne løbende blive sat til at løse matematiske miniprojekter, hvor flere af ovenstående matematikemner hver gang kommer i praktisk spil. Projekterne er samtidig en god lejlighed til, at få den praktiske anvendelse af matematikken ind over undervisningen.

Eleverne får løbende digitale prøvesæt, som indeholder en stor del eller alle af de ovenstående emner. Eleverne vil opleve, at de skal løse opgaver, som de endnu ikke har fået gennemgået i undervisningen. En del skal bruge hjælp til disse prøvesæt og nogle kan løse stort set det hele på egen hånd. Denne fremgangsmåde anvendes, for at arbejde med elevernes nysgerrighed og få dem til at undersøge emnerne selv.

På Sjørringvold Efterskole har vi valgt, at alt vores undervisning foregår på Ipad eller mac. Det er en stor fordel for vores læsesvage elever, der kan få hjælp til at læse opgaver op. Derfor har vi på alle matematikhold valgt, at anvende det webbaserede Matematikfessor fra Clio Online. Matematikfessor dækker stort set alle vores emner i matematik og giver den enkelte lærer mulighed for selv, at oprette opgaver i programmet, hvis et emne ikke er tilstrækkelig dækket.

Didaktisk set er Matematikfessor en stor hjælp til eleverne. Alle opgaver bliver rettet med det samme og støder den enkelte elev på et problem, har han/hun muligheden for selv, at udforske emnet både via læsestof eller små instruktionsvideoer. Vi oplever gang på gang at vores elever selv finder løsningen via en instruktionsvideo, inden vi når frem for at hjælpe.

Som lærer giver Matematikfessor et godt overblik over, hvor eleverne har deres styrker, og hvor der er muligheder for udvikling. Der vil løbende blive samlet op på den enkelte elevs fremskridt og sat ekstra ind på de emner der trænger til ekstra opmærksomhed. Det giver rigtig gode muligheder for differentiering af undervisningen i den enkelte klasse, og en straks-opdatering på om den ekstra indsats omkring et bestemt emne, giver eleven en øget matematisk forståelse.

Formålet med matematikholdene der ikke skal til afgangsprøve er at ruste eleverne til et liv på arbejdsmarkedet, at de skal kunne klare hverdagens matematiske udfordringer. Matematikundervisningen på Sjørringvold Efterskole er prioriteret i små hold med niveaudeling. Undervisningen indeholder og tager udspring i elevens nuværende ståsted og arbejder op her fra.

Samtidig lægger vi stor vægt på hold, hvor de stærke hjælper de mindre stærke, derved prøver vi at dyrke glæden ved at hjælpe og få hjælp. Formålet med matematikundervisningen er at kunne drage fordel og glæde af basale, nyttige kundskaber, så eleverne kan håndtere en hverdag fyldt med almindelige regnestykker. De skal kunne vurdere sandsynlige resultater af beregninger og ligeledes være i stand til at udfylde skemaer og formularer.

Arbejde med tal og algebra

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

anvende tal i forskellige sammenhænge

arbejde med forskellige skrivemåder for tal

udvikle og benytte regneregler

bestemme størrelser ved måling og beregning

læse og benytte variable samt arbejde med grafiske fremstillinger i koordinatsystem

vælge og bruge hensigtsmæssige metoder og hjælpemidler til beregning.

Arbejde med geometri

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

benytte geometriske metoder og begreber til beskrivelse af ting fra dagligdagen

arbejde med modeller og fremstille tegninger ud fra givne betingelser

tolke, benytte og vurdere forskellige typer af tegning

undersøge og beskrive egenskaber ved plan- og rumgeometriske figurer.

Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

vælge hensigtsmæssig regningsart i givne situationer

bruge matematik som et redskab til at beskrive eller forudsige en udvikling eller en begivenhed

arbejde med grafiske fremstillinger

anvende statistik og vurdere statistiske oplysninger

forholde sig til sandsynligheder

erkende matematikkens muligheder og begrænsninger ved anvendelse af matematiske modeller.

Kommunikation og problemløsning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

erkende, formulere og løse problemer ud fra analyse af data og informationer

argumentere for og give faglige begrundelser for fundne løsninger

vurdere og tage stilling til sammenhængen mellem problemstilling og løsning

overskue og behandle matematiske problemstillinger, der ikke er af rutinemæssig art*

benytte undersøgelser, systematiseringer og ræsonnementer til at løse problemer og erkende generelle sammenhænge

veksle mellem praksis og teori

anvende relevante faglige udtryk og kommunikere om fagets emner med en passende grad af præcision

bruge hverdagsprog i samspil med matematikkens sprog - i form af tal, tegning og andre fagudtryk.

Engelsk

Formålet med sprogundervisningen i engelsk er at kunne deltage i en samtale på sproget, forstå almindelige ord og vendinger i en verden, hvor det fælles sprog mere eller mindre formelt er engelsk. Vi arbejder mod en afgangsprøve i engelsk og faget prioriteres med små hold og niveaudeling.

Undervisningen afspejler at mange ordblinde har meget svært ved det engelske, især det skriftlige

arbejde. Vi tror dog også på, at selv om vores elever har svært ved at tilegne sig kundskaber i dansk, skal det ikke være en hindring for at lære sig engelsk.

Derfor er det afgørende at elevaktiviteten er så høj som muligt, især hvad angår det talte engelsk, det drejer sig både om hverdagsoplevelser og om samtale af de læste tekster. Det varierer mellem gruppearbejde og samtale på klassen. Det vil sige, at der altid er en vekselvirkning mellem at tale eller at lytte. Undervisningen foregår tilnærmelsesvis på engelsk på prøveholdene.

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

forstå talt engelsk om kendte og ukendte emner fra dagligdagen

forstå hovedindholdet af lyd- og billedmedier, hvor forskellige regionale og sociale sproglige varianter forekommer, når emnerne er genkendelige

deltage i samtaler mellem flere indfødte sprogbrugere

deltage uforberedt i samtaler om kendte emner

gengive informationer og oplevelser

redegøre for erfaringer og viden og udtrykke følelser og holdninger i forbindelse med samtaler, debatter og fremlæggelser

læse, forstå og referere hovedindholdet af forskellige typer af tekster inden for genkendelige emner

søge og udnytte informationer fra forskellige medier og informationskilder inden for genkendelige emner

udtrykke oplevelser, følelser og viden i en sammenhængende, skriftlig form.

Afpasse en skreven tekst i forhold til modtageren, når der er tale om teksttyper fra dagligdagen.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

udtrykke sig hensigtsmæssigt inden for gængse, sociale omgangsformer

udtrykke sig uformelt, mundtligt og skriftligt

afpasse udtryksformen efter modtager, situation og teksttype

anvende grundlæggende viden om teksters opbygning og sammenhæng inden for almindeligt forekommende teksttyper

anvende et tilstrækkeligt og forholdsvis præcist ordforråd inden for gængse emneområder

anvende synonymer eller omskrivninger, når ordforrådet ikke er tilstrækkeligt

anvende ofte forekommende faste vendinger og kulturbundne udtryk, således at kommunikationen lykkes

udtale engelsk forståeligt, herunder med en udtale og intonation, der ligner britisk og amerikansk sprogtone

anvende viden om centrale grammatiske områder, når fokus er på den sproglige form

anvende retstavning og tegnsætning så præcist, at meningen i en tekst bliver tilstrækkelig tydelig.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

udnytte mange af de muligheder, der er for at anvende engelsk uden for skolen

anvende strategier i forbindelse med kommunikation, først og fremmest omskrivning, overbegreber og synonymer

vælge lyttestrategier i forhold til en given situation

abstrahere fra en udtale, der adskiller sig fra den vante

vælge læsemåde i forhold til teksttype og situation

anvende forskellige læsestrategier

udnytte it og mediers muligheder i forbindelse med informationssøgning og kommunikation

anvende ordbøger, grammatiske oversigter og stavekontrol hensigtsmæssigt

anvende viden om skriveprocessens faser

skrive fra idé til færdig tekst, herunder indsamle stof og disponere et indhold

vælge arbejdsform i forhold til den foreliggende aktivitet eller opgave

understøtte et sprogligt udtryk med praktisk-musiske udtryksformer.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

anvende viden om levevilkår, værdier og normer i engelsktalende lande i arbejdet med skønlitteratur, sagprosa og medier

perspektivere tekster til egen kultur og til forhold i engelsktalende lande

vurdere forskellige kilders troværdighed, herunder informationer fra elektroniske medier

anvende engelsk som et internationalt kommunikationsmiddel i og uden for skolen

Tysk

Formålet med sprogundervisningen i tysk er at kunne deltage i en samtale på sproget, forstå almindelige ord og vendinger. Vi arbejder mod en afgangsprøve.

Undervisningen afspejler at mange ordblinde har meget svært ved det tyske, især det skriftlige arbejde. Vi tror dog også på, at selv om vores elever har svært ved at tilegne sig kundskaber i dansk, skal det ikke være en hindring for at lære sig sprog.

Derfor er det afgørende at elevaktiviteten er så høj som muligt, især hvad angår det talte sprog, det drejer sig både om hverdagsoplevelser og om samtale af de læste tekster. Det varierer mellem gruppearbejde og samtale på klassen.

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

forstå talt tysk om kendte og ukendte emner fra dagligdagen

forstå hovedindholdet af lyd- og billedmedier, hvor forskellige regionale og sociale sproglige varianter forekommer, når emnerne er genkendelige

deltage i samtaler mellem flere indfødte sprogbrugere

deltage uforberedt i samtaler om kendte emner

gengive informationer og oplevelser

redegøre for erfaringer og viden og udtrykke følelser og holdninger i forbindelse med samtaler, debatter og fremlæggelser

læse, forstå og referere hovedindholdet af forskellige typer af tekster inden for genkendelige emner

søge og udnytte informationer fra forskellige medier og informationskilder inden for genkendelige emner

udtrykke oplevelser, følelser og viden i en sammenhængende, skriftlig form.

Afpasse en skreven tekst i forhold til modtageren, når der er tale om teksttyper fra dagligdagen.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

udtrykke sig hensigtsmæssigt inden for gængse, sociale omgangsformer

udtrykke sig uformelt, mundtligt og skriftligt

afpasse udtryksformen efter modtager, situation og teksttype

anvende grundlæggende viden om teksters opbygning og sammenhæng inden for almindeligt forekommende teksttyper

anvende et tilstrækkeligt og forholdsvis præcist ordforråd inden for gængse emneområder

anvende synonymmer eller omskrivninger, når ordforrådet ikke er tilstrækkeligt

anvende ofte forekommende faste vendinger og kulturbundne udtryk, således at kommunikationen lykkes

udtale engelsk forståeligt, herunder med en udtale og intonation, der ligner britisk og amerikansk sprogtone

anvende viden om centrale grammatiske områder, når fokus er på den sproglige form

anvende retstavning og tegnsætning så præcist, at meningen i en tekst bliver tilstrækkelig tydelig.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

udnytte mange af de muligheder, der er for at anvende engelsk uden for skolen

anvende strategier i forbindelse med kommunikation, først og fremmest omskrivning, overbegreber og synonymmer

vælge lyttestrategier i forhold til en given situation

abstrahere fra en udtale, der adskiller sig fra den vante

vælge læsemåde i forhold til teksttype og situation

anvende forskellige læsestrategier

udnytte it og mediers muligheder i forbindelse med informationssøgning og kommunikation
anvende ordbøger, grammatiske oversigter og stavekontrol hensigtsmæssigt
anvende viden om skriveprocessens faser
skrive fra idé til færdig tekst, herunder indsamle stof og disponere et indhold
vælge arbejdsform i forhold til den foreliggende aktivitet eller opgave
understøtte et sprogligt udtryk med praktisk-musiske udtryksformer.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

anvende viden om levevilkår, værdier og normer i engelsktalende lande i arbejdet med skønlitteratur, sagprosa og medier

perspektivere tekster til egen kultur og til forhold i engelsktalende lande

vurdere forskellige kilders troværdighed, herunder informationer fra elektroniske medier

anvende engelsk som et internationalt kommunikationsmiddel i og uden for skolen

Fysik/kemi

Der undervises i fysik og kemi på 8. og 9. klassetrin.

Mål:

Målet med undervisningen er, udover at klargøre eleverne til folkeskolens afgangsprøver, at eleverne rustes til deres videre uddannelse og deltagelse i et demokratisk samfund med velovervejede og begrundede holdninger indenfor det naturfaglige område.

Indhold:

I undervisningen gøres brug af fortælling, praktisk undersøgende arbejde, informationssøgning, videoklip og computer- simuleringer. Det praktisk undersøgende arbejde vil, for at fremme elevernes formidling og brug af hensigtsmæssig faglig terminologi, som regel foregå i grupper og hvor det er muligt tage udgangspunkt i elevernes egne spørgsmål og undren. Igennem det praktisk undersøgende arbejde, kommer eleverne til at identificere og formulere relevante spørgsmål, samt opstille enkle hypoteser. De kommer til at tilegne sig viden om, at anvende udstyr, redskaber og hjælpemidler, samt hvordan de kan planlægge og gennemføre praktiske og teoretiske undersøgelser.

Under det praktisk undersøgende arbejde har eleverne mulighed for flere former for dataopsamling, ved på iPhone, iPad og Mac bl.a. at benytte sig af foto og videodokumentation samt VoiceDictation. Der vil også blive anvendt iPad eller Mac til informationssøgning. De forløb der arbejdes med i fysik og kemiundervisningen er tilrettelagt således at det underbygger det tværfaglige arbejde med både biologi og geografi

Metode:

Der undervises ud fra ministeriets Fælles Mål 2019

Undervisningens fokus er folkeskolens afsluttende prøve og der undervises ud fra folkeskolens trinmål. Undervisningen tager udgangspunkt i den enkelte elevs standpunkt og vil bestå af repetition såvel som nyt stof.

Som grundbog benyttes Clios portal _____. Dette giver eleverne mulighed for at lytte til oplæsning af teksterne, benytte fonten Dyslexia hvis de vælger selv at læse, vælge mellem let og svært niveau ved læsning/lytning af tekster, samt få alternativer til svære ord.

Portalen indeholder desuden en del interaktive links der gør at gennemgangen af portalen, bliver mere undersøgende og af mere visuel karakter.

Supplerende tekster og opgaver er alle digitaliserede og OCR-behandlede hvilket, via indstillinger på iPad eller Mac, muliggør oplæsning.

Biologi

Der undervises i Biologi på 8. og 9. klassetrin.

Mål:

Målet med undervisningen er, udover at klargøre eleverne til folkeskolens afgangsprøver, at eleverne rustes til deres videre uddannelse og deltagelse i et demokratisk samfund med velovervejede og begrundede holdninger indenfor det naturfaglige område.

Indhold:

I undervisningen gøres brug af fortælling, praktisk undersøgende arbejde, feltarbejde, informationssøgning, videoklip. Det praktisk undersøgende arbejde vil, for at fremme elevernes formidling og brug af hensigtsmæssig faglig terminologi, som regel foregå i grupper og hvor det er muligt tage udgangspunkt i elevernes egne spørgsmål og undren. Igennem det praktisk undersøgende arbejde, kommer eleverne til at identificere og formulere relevante spørgsmål, samt opstille enkle hypoteser. De kommer til at tilegne sig viden om, at indsamle prøver, anvende udstyr, redskaber og hjælpemidler, samt hvordan de kan planlægge og gennemføre praktiske og teoretiske undersøgelser. Under det praktisk undersøgende arbejde har eleverne mulighed for flere former for

dataopsamling, ved på iPhone, iPad og Mac bl.a. at benytte sig af foto og videodokumentation samt diktering og katalogisering. Der vil også blive anvendt iPad eller Mac til informationssøgning. De forløb der arbejdes med i biologiundervisningen er tilrettelagt således at det underbygger det tværfaglige arbejde med både fysik/kemi og geografi.

Metode:

Der undervises ud fra ministeriets Fælles Mål 2019

Undervisningens fokus er folkeskolens afsluttende prøve og der undervises ud fra folkeskolens trinmål. Undervisningen tager udgangspunkt i den enkelte elevs standpunkt og vil bestå af repetition såvel som nyt stof.

Som grundbog benyttes Clios portal _____. Dette giver eleverne mulighed for at lytte til oplæsning af teksterne, benytte fonten Dyslexia hvis de vælger selv at læse, vælge mellem let og svært niveau ved læsning/lytning af tekster, samt få alternativer til svære ord.

Portalen indeholder desuden en del interaktive links der gør at gennemgangen af portalen, bliver mere undersøgende og af mere visuel karakter.

Supplerende tekster og opgaver er alle digitaliserede og OCR-behandlede hvilket, via indstillinger på iPad eller Mac, muliggør oplæsning.

De fællesfaglige forløb

Der undervises i de tværfaglige forløb på 9. klassetrin.

Mål:

Målet med undervisningen er at klargøre eleverne til folkeskolens afgangsprøver.

Indhold:

I løbet af skoleåret kommer eleverne til at arbejde med 4 forskellige Fællesfaglige fokusområder hvorigennem de kommer til at arbejde tværfagligt med fagene: Fysik & kemi, biologi og geografi. De 4 planlagte forløb er:

- Ioniserende strålings påvirkning af levende organismers levevilkår
- Bæredygtig energiforsyning på lokalt og globalt plan
- Mars, den nye verden
- Den enkelte og samfundets udledning af stoffer

Metode:

Der undervises ud fra ministeriets Fælles Mål 2019

Undervisningens fokus er folkeskolens afsluttende prøve og der undervises ud fra folkeskolens trinmål. Undervisningen tager udgangspunkt i de fællesfaglige fokusområder og er underbygget af den faglige undervisning i hhv. fysik&kemi, biologi og geografi.

Der arbejdes således primært med stof og viden eleverne har tilegnet sig i hhv. fysik&kemi-biologi- og geografiundervisningen.

I undervisningen arbejdes der med fokus på de 4 kompetencer: Undersøgelse, modellering, perspektivering og kommunikation og på hvordan de bruges i praksis.

Arbejdet tager udgangspunkt i udarbejdelse af arbejdsspørgsmål og problemformulering, samt bearbejdelse og besvarrelse af arbejdsspørgsmål.

Der lægges vægt på at besvarelsen af de naturfaglige problemstillinger/arbejdsspørgsmålene kan bestå af modeller, praktiske undersøgelser og forsøg, såvel som faktuel viden og løsningsforslag.

Geografi

I geografi bruger vi undervisningssitet clio-online. Her har de udviklet et godt og dybdegående undervisningsmateriale under navnet geografifaget. Dette site gør det muligt for eleverne at arbejde differentieret i form af en let og en svær tekst om det samme emne. Derudover er der en masse ekstra materiale såsom små film, artikler osv.

Dette er med til at skabe et mere levende læringsunivers for vores elever.

I geografi undervises der ud fra ministeriets fælles mål 2009:

<http://www.uvm.dk/Service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2009/Faelles-Maal-2009-Geografi/Slutmaal-for-faget-geografi-efter-9-klasetrin>

Samfundsfag

I samfundsfag undervises der ud fra undervisningsportalen Samfundsfaget.dk. Hermed er alt materiale digitalt og tilgængeligt for oplæsning. I undervisningen anvendes iPad og hermed skal eleverne ikke holde styr på en stor mængde papirer. Muligheden for at niveaudele informationerne er ligeledes meget vigtig i undervisningen, hvor mange fagtermer skal forklares og diskuteres.

Samfundsfag indeholder en lang række emner der gennemgås mundtligt og ved efterfølgende diskussion på holdet. Herved lærer eleverne at forholde sig aktivt og kritisk til aktuelle samfundsdebatter. Det er muligt på Sjørringvold Efterskole at tage afgangsprøve i samfundsfag. Det er en mundtlig eksamen.

Der undervises ud fra ministeriets slutmål 2009:

<http://www.uvm.dk/Service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2009/Faelles-Maal-2009-Samfundsfag/Slutmaal-efter-9-klasse-trin-for-faget-samfundsfag>

Idræt

Eleverne skal i faget idræt udvikle kropslige, idrætslige, sociale og personlige kompetencer.

Eleverne skal opnå kendskab til alsidig idrætskultur og udvikle lyst til bevægelse. Idrætsfaget skal give eleverne erfaring med og indsigt i idrættens betydning for sundhed og trivsel samt i samspillet mellem samfund og idrætskultur.

Stk. 2. Eleverne skal gennem alsidig idrætspraksis have mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at udøve idræt og udvikle forudsætninger for at forstå betydningen af livslang fysisk udfoldelse i samspil med natur, kultur og det samfund og den verden, de er en del af. Eleverne skal opnå indsigt i og få erfaringer med vilkår for sundhed og kropskultur.

Stk. 3. I faget idræt skal eleverne udvikle forudsætninger for at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab.

Idrætsfaget omfatter tre kompetenceområder: alsidig idrætsudøvelse, idrætskultur og relationer og krop, træning og trivsel.

Kompetencemål

Alsidig idrætsudøvelse

- Eleven kan anvende komplekse bevægelsesmønstre i udvikling af en alsidig idrætspraksis.

Idrætskultur og relationer

- Eleven kan vurdere idrætskulturelle normer, værdier og relationer i et samfundsmæssigt perspektiv.

Krop, træning og trivsel

- Eleven kan vurdere samspil mellem krop, træning og trivsel i et aktuelt og fremtidigt perspektiv.

Arbejds- og sociale mål:

- At eleverne lærer om god hygiejne og dermed går i bad efter idræt.
- At eleverne får et forbedret kendskab til deres krop og dens muligheder og begrænsninger.
- At alle deltager og har idrætstøj på.
- At eleverne opøver evnen til at samarbejde og udvise hensyntagen.

Dette vil vi opnå ved hjælp af følgende indhold:

- Redskabsaktiviteter
- Boldbasis og boldspil
- Dans og udtryk
- Kropsbasis
- Løb, spring og kast
- Natur- og udeaktiviteter
- Vandaktiviteter
- Samarbejde og ansvar
- Normer og værdier
- Idrætten i samfundet
- Sundhed og trivsel

- Skadesforebyggelse
- Fysisk træning
- Krop og identitet

Håndværk & Design

Fagmål:

Eleverne skal i faget håndværk og design gennem praktiske og sansemæssige erfaringer udvikle håndværksmæssige kompetencer til at designe, fremstille og vurdere produkter med æstetisk, funktionel og kommunikativ værdi. Eleverne skal tilegne sig viden og færdigheder om håndværk, forarbejdning, materialer og designprocesser gennem praktisk arbejde i værksteder med forskellige håndværk, primært i tekstil, træ og metal. Faget skal styrke elevernes innovative og entreprenante kompetencer.

Indhold:

I Håndværk & Design vil undervisningen bestå af både en praktisk og en teoretisk del.

Der arbejdes i den teoretiske del med forskellige designprocesser herunder skitser, moodboards og mockups.

i den håndværksfaglige del lægges vægt på forskellige grundlæggende håndværksmæssige færdigheder og teknikker, samt at eleverne opnår et vist niveau af hånddelag.

Metode:

Arbejdet med de enkelte emner kan være individuelle samt i grupper.

Den håndværksmæssige del vil foregå i hhv. sløjdlokalet, smedjen samt i krealokalet.

Faget er lærerstyret, dvs. at der arbejdes med bundne opgaver. I starten af skoleåret vil den håndværksmæssige del af undervisningen være vægtet mest. Som året skrider frem vil eleverne i stadig større grad, blive inddraget i designprocesser og materialevalg inden for de givne rammer.

I den sidste del af skoleåret vil der være en afsluttende prøve, der bedømmes af en ekstern censor.

LST (skrive- og læseteknologi) på Sjørringvold

I hverdagen er læse- og skriveteknologi en nødvendighed for alle ordblinde i alle fag. Her på skolen er alt undervisning indrettet efter ordblindeundervisning. Vi arbejder på digitale platforme, hvor det er muligt at få alt læst op, få skrivestøtte og have mulighed for at anvende talesyntese ved eksempelvis skriftlig fremstilling.

Udgangspunktet for it-støtte på Sjørringvold Efterskole er apple-baserede produkter. Det vil sige Mac eller iPad. Det har vi valgt som udgangspunkt, da vi mener at der indenfor denne pakke er en god og overskuelig it-støtte til ordblinde. Det handler om:

- At it-støtten gøres tilgængelig og tilpasses individuelle behov.
- At eleven kan fungere selvhjulpent.
- At der ikke er for mange forhindringer for success.

Vi har gode erfaringer her med vores arbejde på især iPads men også computere. Vi har I mange år ført til fuld afgangsprøve i alle fag på begge dele. Vi anvender iPads og computere sideløbende i alt undervisning. Typen af it-hjælpeværktøj har derfor ikke noget at gøre med fagligt niveau, men i højere grad om den it-pakke den enkelte kan se sig selv i og arbejde med.

Vi anvender både Intowords og Appwriter her på skolen også på Mac.

På Sjørringvold Efterskole startede arbejdet iPads til ordblindeundervisning i 2012. Vi var den første ordblindeefterskole i landet til at indføre iPads som det primære hjælpeværktøj og derved bevæge os væk fra den bærbare PC. Det har bragt os i front med nye tiltag, vidensindsamling og vidensdeling om iPads og ordblinde. Der er stor interesse om skolens didaktiske og pædagogiske overvejelser, men især om det faktum, at iPads og ordblinde danner godt makkerskab i forhold til motivation og læring.

Anvendelsen af it-støtte i alle skolens undervisningstilbud har ligeledes medført, at vi til afgangseksamen anvender Ministeriets platform for test og prøver samt WISEflow - to online baseret afleveringsplatforme til alle skriftlige eksamener, hvor hele processen fra udlevering af opgaven, løsning, aflevering og til bedømmelse sker digitalt og uden de meget ressourcekrævende procedurer, der ofte genereres med meget papir og forsendelser. Derved er vi også med til at mindske papirforbruget og nærme os en grønnere og mere miljøvenlig omlægning af eksamen.

WISEflow

Online platformen WISEflow gør det muligt at skriftlige opgaver stilles og at besvarelser afleveres, bedømmes, håndteres og arkiveres digitalt. WISEflow gør det muligt at afskaffe papir og gøre skriftlige prøver med og uden tilsyn 100% digitale. Og det med både kvalitative forbedringer i form af bedre service til elever, lærere og bedømmere, sundere for miljøet samt store økonomiske besparelser.

Når en elev i dag afleverer en form af udskrevet papir og Besvarelserne afleveres lærer og sendes med anbefalet censorer. Undervejs skal den administrere en blanding af tidskrævende papirgange og forskellige digitale systemer. Alt i alt er papirforbruget, portoomkostningerne og administrationsbyrden for afvikling af skriftlige eksamener ganske betydelige.

skriftlig prøvebesvarelse, er det i ofte i adskillige eksemplarer. personligt med underskrift hos en post rundt til eksaminatorer og prøveansvarlige koordinere og

WISEflow konceptualiserer et digitalt workflow, der sammenfletter de forskellige led i en skriftlig eksamen, så den vanlige praksis med at udprinte opgaver og besvarelser overflødiggøres. Dette workflow integrerer direkte med uddannelsesinstitutionens studieadministrative system og samler de praktiske processer omkring skriftlige prøver, så afviklingen sker ét og samme sted for alle involverede.

WISEflow er ikke kun et administrativt værktøj, men har særlig fokus på understøttelse af procedurer for censor/eksaminator i forhold til læsning og kommentering af besvarelser digitalt. Endvidere oprettes der for både studerende og bedømmere arkiv over opgaver og besvarelser, ligesom bedømmere har mulighed for at dele kommentarer med hinanden, såvel som med eleverne.

WISEflow er opbygget som en online service, således at brugen er platformsuafhængig. Der kræves altså ikke nogen installation på egen computer, ligesom det ikke gør nogen forskel om man er mac, windows eller linux-bruger. WISEflow understøtter alle platforme, og afvikles gennem alle nyere browsere. På iPad kan læsning og kommentering foretages både online og offline – og i tilfælde af sidstnævnte efterfølgende synkroniseres til onlineplatformen.

WISEflow har allerede vist, at der er store besparelser at hente på de forskellige led i processen. Alene ud fra de direkte besparelser kan der spares mindst kr. 40,- per eksamensopgave. Medregner man afledte besparelsesmuligheder som arkiv, sparet tid for bedømmere m.m. er besparelsen endnu højere, nemlig op mod kr. 70,- pr. eksamensopgave.

Valgfag:

Valgfagstilbuddene har til formål at give eleverne forståelse af sig selv som frie mennesker i et forpligtende fællesskab, hvor de på den ene side skal opdage nye sider af sig selv i udfordringen fra det enkelte fag og på den anden side lære hensynet til andre. Derfor er både ånden og hånden en selvfølgelig del af disse tilbud.

Metoderne er først og fremmest funderet i det praktiske, hvor eleverne på små hold sætter sig selv i værk med enkle opgaver i starten så alle kan være med. Senere forsøges med mere komplekse opgaver så den enkelte også derved finder sit naturlige niveau. Flere af skolens valgfag skal vælges som forløb over hele året. Her arbejdes frem mod et certifikat indenfor eksempelvis dykning eller jagt.

Formålet med idræt som valgfag er at eleverne gennem fysisk aktivitet arbejder med deres sociale og kropslige kompetencer. Aktivitet giver et højere selvværd og en mere positiv indstilling til omverdenen. Derfor gavner mange elever af den fysiske udfoldelse om eftermiddagen, hvor der indenfor idræt tilbydes både den individuelle og holdprægede sport.

Fodbold

Undervisningen skal give eleverne forudsætninger for at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab.

Endvidere skal undervisningen give eleverne større teknisk og taktisk viden som de skal kunne bruge i trænings og kampsituationer.

Dette opnåes ved at lave relevante træningsøvelser, som f.eks. Kunne være alt lige fra lette øvelser med inderside afleveringer til mere krævende øvelser med afleveringer og løbemønstre.

Derudover trænes der hen imod at eleverne tilegner sig færdigheder igennem både leg og seriøse øvelser.

Klatring

Undervisningen af eleverne på klatreholdet følger retningslinjerne fra klatresamrådets kompendium i træklating.

Undervisningen foregår, efter tilladelse fra Thy Statsskovsdistrikt, i plantagen bag Sjørring Volde.

Igennem undervisningen får eleverne kendskab til klatreudstyret, korrekt anvendelse under klatring, indbinding og knuder, samt beregning af faldfaktor.

Eleverne får igennem undervisningen kendskab til træarter, klassificering af træerne samt diametre og brudstyrker ved sikringspunkter.

Det er målet med undervisningen at eleverne får et indgående kendskab til klatreudstyret, de mest anvendte knuder og egnede klatretræer, lærer at sikre, sætte mellem og topsikringer, korrekt opsætning og nedtagning af klatrebaner, etablere enkelt og dobbelt standplads samt korrekt nedfiring.

Svømning

I valgfaget svømning vil vi koncentrere os om 5 forskellige områder indenfor svømning.

svømmearter

udspring

motion

livredning

1. hjælp

Alle eleverne, på svømmeholdet, kan som hovedregel svømme når de starter. Niveauer varierer meget mellem de forskellige elever og undervisningen vil derfor blive differentieret.

På svømmeholdet vil vi koncentrere os om følgende discipliner.

brystsvøm

rygsvømning

crawl

rygcrawl

bjærgning

motionssvømning

Alle elever vil få mulighed for undervisning der kan forbedre deres stil og kompetencer indenfor de forskellige svømmearter.

Alle elever vil blive introduceret for svømning som en motionssport.

Alle elever vil blive introduceret for bjærgning, livredning og 1. hjælp. For de elever som fylder 17 år er der med en reel træningsindsats mulighed for at gå op til og bestå indendørs livredderprøve. Giver adgang til at arbejde som assistent i en svømmehal.

Jagttegn:

1. Formålet med undervisningen er at bestå jagtprøven.
2. At erhverve sig et jagttegn er der mange perspektiver i. Jagttegnaspiranten, eleven, skal for at kunne bestå en sådan prøve, nemlig have en stor og bred viden om jagten og dens korrekte udførelse. Dertil kommer viden om de forskellige typer af jagtvåben, vildtpleje, jagthunde, vildtet og alle de mange paragraffer i jagtloven.

Vi mener, at jagttegnundervisning er en rigtig god måde for vores elever, at tilegne sig en sund naturinteresse på. Ved at følge undervisningen tilegner eleven sig et meget stort kendskab til naturen og vildtet. Derfor opfylder dette fag skolens intentioner med natur- og friluftsliv

At tilegne sig jagttegn er en lang og krævende proces. Timeantallet vil således ligge på ca. 55 timer. Undervisningen starter i november og afsluttes i april eller maj med såvel praktisk som teoretisk prøveafleggelse. De fleste timer foregår i teorilokalet med lysbilleder, overhead, samt Cd-rom og lydånd fra det obligatoriske undervisningsmateriale ”Vildt og jagt”. Våben- og patron håndtering samt nøje instruktioner i forsigtighedsregler er også en stor del af undervisningen. Her vil undervisningen ofte tage sit udgangspunkt i snak/diskussion frem og tilbage mellem elevgruppen og læreren. En del timer vil naturligt nok også foregå i det fri på en vildtkendingstur, på skydebane samt afstandsbedømmelse til opstillede jagtattrapper.

Kreativ

Formål: Formålet med hobby og kunst er at styrke elevernes kreative sider og give dem en forståelse af form og farve, samt indsigt i forskellige materialers anvendelsesmuligheder. Metode: Gennem to- og tredimensionelt arbejde med forskellige materialer udforsker vi fantasien og vores egne grænser. Vi arbejder med naturens materialer og skaber kunst. Elevernes tegnefærdigheder er ikke optimale

og vi forsøger derfor at tage udgangspunkt i tredimensionelt håndgribeligt materiale, såsom ler, gips, saltdej og træ.

Hobbydelen tager udgangspunkt i mere hobbyprægede ting, såsom smykker og højtidspynt.

Mange elever er dygtige til praktiske opgaver og har ofte ambitioner i at blive bedre. Mange har en god fornemmelse og en interesse i det praktiske virke. Formålet med værkstedsfag er at give eleverne en mulighed for at dygtiggøre sig, fordybe sig og arbejde med et mål der ofte ligger et stykke ude i fremtiden. Eleven lærer at strukturere sit projekt i overkommelige opgaver og realistiske forventninger til egne kompetencer. Af værkstedsfag tilbyder vi pedel og sløjd.

Kost og motion

Mange elever vil gerne i bedre form og få en fornemmelse for hvad der er sundt og spise. Vi har på skolen en sund kostpolitik med mange grøntsager og varieret kost til måltiderne. I forlængelse af skolens målsætning tilbydes et valgfag om kost og motion, hvor den enkelte elev introduceres til en mere dybdegående viden om motion og kostråd. Her laves maden også i praksis.

Formålet med faget er en grundigere introduktion af sunde vaner og en mulighed for den enkelte elev at sætte sig mål og følge op på de mål hver uge af skoleåret.

Træning

I valgfaget træning fokuseres der på hele kroppen med øvelser der både styrker samt øger konditionen. Primært er det træningsformen Crossfit der anvendes som udgangspunkt. Den ugentlige træning er med til at styrke eleveres selvværd samt øge konditionen. Yderligere undervises der i sunde kostvaner.

Sløjd:

Valgfaget sløjd består af hhv. smedning og træbearbejdning, og eleverne kommer til at arbejde på såvel individuelle som fælles produkter.

Faget har bl.a. til formål at:

- styrke elevernes forståelse, kundskaber og færdigheder indenfor faget, igennem håndværksmæssig fremstilling af produkter med funktionelt design.
- Styrke elevernes kendskab til håndværksmæssige processer, arbejdsmetoder og arbejds gange.
- Eleverne opnår en vis rutine i håndteringen af relevant håndværktøj.

I undervisningen kommer eleverne igennem arbejdsprocesser der spænder fra idé/stillet opgave, over planlægning, til processen i den håndværksmæssige fremstilling.

Keramik - RAKU

Vælger du RAKU som valgfag, bliver du præsenteret for en spændende traditionsrig måde at lave keramik på. Vi kommer både til at arbejde med ler og ild.

Med leret former vi enkle og stærke former, vi modellerer former og skulpturer i pølse-/pladeteknik, gerne med ideoplæg fra naturen, men også ud fra lige din ide. Er tiden til det, vil vi kigge på brugsting.

Vi kommer til at lege med mønstre og farver, og du får indblik i materialernes virkefulde effekter, når vi efterfølgende brænder vores ting som RAKU. Her brænder man tingene i en primitiv ovn, hvor man både kan se og mærke ildens kraft. Når glasuren flyder, tages tingene fra ilden og ud i luften... det giver den smukkeste overflade med krakeleringer og et strejf af metal.

Foto:

I valgfaget foto undervises der i opbygningen af et billede og hvordan du teknisk kan tage gode fotografier. Vi kårer hvert år årets foto.

Skate

I valgfaget skate bliver der arbejdet med at rykke sine grænser. Undervisningen foregår primært på ordinære skateboards og på waveboards, og målet er at rykke elevens niveau en lille tak op ad hver gang.

På de ordinære skateboards fokuseres der på at eleverne udvikler sig ved at sætte sig nogle opnåelige mål og derefter opnå dem. Undervisningen foregår som coaching, hvor der fokuseres på at skabe succeser ved at identificere den enkelte elevs niveau, så der hele tiden kan findes passende nye udfordringer. Der bliver også lagt vægt på at opdage og rette eventuelle fejl, som bremser elevens udvikling.

På waveboards arbejdes der på, at alle elever når til et niveau, hvor de med rimelig sikkerhed kan generere fart og styre samtidig. Herefter laver vi forhindringsbaner og spiller "Ripstik-hockey" på skolens multibane.

Fagets formål er at eleverne:

- Træner deres balance
- Øver sig i at sætte sig selv realistiske mål og forfølge dem
- Oplever glæden ved at blive bedre til noget

Trail løb

I valgfaget trail løb kombineres at komme i form med at nyde naturen på nært hold.

Træningen fokuserer primært på at kunne deltage på en 11 km distance i den årlige begivenhed “Thy Trail”, som næste gang finder sted den 27. februar 2021. Deltagelse i løbet er ikke et krav, men det er en god mulighed for en oplevelse for livet.

Træningen består hovedsagligt i at løbe forskellige distancer på diverse udfordrende underlag som jord, grus, sand, mudder, skovbund, vandpytter med mere. Transport til og fra løbeturene foregår ofte på cykel.

Elevernes grundform vil variere, og de vil hver især blive sat til at lave et løbeprogram, som de sætter sig som mål at følge. Distancerne, der løbes, vil afhænge af elevernes form og kan differentieres, hvis der er behov for dette.

Udover den almindelige løbetræning, vil vi også fokusere på udstrækning, intervaltræning og ruteplanlægning.

Undervisningsmiljøvurdering

Undervisningsmiljøvurderingen laves med henblik på at sikre et godt undervisningsmiljø, der er sundheds- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Ifølge Undervisningsmiljøloven skal alle skoler og uddannelsessteder udarbejde en UMV mindst hvert tredje år.

En UMV afdækker kvaliteten af det psykiske, fysiske og æstetiske undervisningsmiljø på en skole eller uddannelsesinstitution. Det betyder, at man får et godt indblik i, hvordan eleverne eller de studerende trives, om de oplever gode relationer, hvorvidt de er motiverede for at deltage i undervisningen, om de fysiske og æstetiske rammer er gode og overholder sikkerhedskrav mv. UMV'en er således et evalueringsredskab og et handlingsgrundlag for, hvilke indsatser og initiativer, der er nødvendige for at forbedre og sikre et godt undervisningsmiljø med bedst mulig trivsel og læring for elever og studerende.

Seneste UMV for Sjørringvold Efterskole er foretaget i 2017. den kan ses på hjemmesiden:

<https://www.thy-ordblind.dk/wp-content/uploads/2017/06/UMV2017.pdf>